

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ:

Διαπροσωπικές σχέσεις – Μη λεκτική επικοινωνία

Περιλαμβάνει: α) την αξιοποίηση των ηλεκτρονικών πηγών για συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη μη λεκτική επικοινωνία, β) την υιοθέτηση ρόλων από τους μαθητές σε βιωματικό παιχνίδι για την κατανόηση του τρόπου λειτουργίας της στην καθημερινότητα, και γ) την αξιολόγηση των γνώσεων που επιτεύχθηκαν αλλά και της όλης συνεργατικής εμπειρίας.

Έννοιες - Δεξιότητες	Λέξεις κλειδιά της θεματικής του σεναρίου: μη λεκτική επικοινωνία, γλώσσα του σώματος, έκφραση συναισθημάτων, έρευνα, βιωματική δραστηριότητα Δεξιότητες: επικοινωνία, συνεργατικότητα, συντονισμός, κριτική σκέψη, χρήση ψηφιακών μέσων
Ηλικία	12-15ετών (Δημοτικό και Γυμνάσιο)
Διδακτική προσέγγιση - Βασικός στόχος (Δημιουργικότητα, καινοτομία, κριτική σκέψη-κριτικός πολίτης, αναζήτηση, ανάπτυξη επιχειρηματολογίας, άσκηση συνεργατικών δεξιοτήτων, επίλυση προβλήματος, λήψη αποφάσεων, εξοικείωση με χώρους εργασίας, εγκαθιδρυμένη γνώση κ.ά.)	Η ενότητα «Στοιχεία μη λεκτικής επικοινωνίας», αναπτύσσεται στο πλαίσιο του μαθήματος«Διαπροσωπικές Σχέσεις»Εργαστήρια Δεξιοτήτων Βασικός σκοπός διδακτικού σεναρίου: Η κατανόηση της έννοιας «Μη Λεκτική Επικοινωνία» και της σημασίας της στις καθημερινές διαπροσωπικές μας σχέσεις, καθώς και η εξοικείωση των μαθητών με τις μορφές της και με τον τρόπο αναγνώρισης αυτών, μέσω βιωματικών ομαδοσυνεργατικών διαδικασιών. Διδακτικοί Στόχοι: α) Να αναγνωρίζουν οι μαθητές τις μορφές της μη λεκτικής επικοινωνίας, β) Να αναπτύξουν δεξιότητες έκφρασης μέσω της μη λεκτικής επικοινωνίας, γ) Να ενισχύσουν το ομαδικό πνεύμα συνεργασίας και συλλογικότητας, δ) Να μάθουν να επεξεργάζονται πληροφορίες χρησιμοποιώντας τις διαδικτυακές πηγές, αλλά κυρίως την κριτική τους σκέψη και το διάλογο.
Αξιοποίηση ΤΠΕ (ΜΑ, ιστοσελίδα, blogs, facebook, google docs, κ.ά.)	https://upbility.gr/blogs/blog/127235907 http://polidis.gr/readworthy/skill-pool/communication/mi-lektiki-epikoinonia http://blogs.sch.gr/3nipelef/files/2010/12/nonverbal-comunication.pdf http://edujob.gr/arthrografia/ayta-pou-den-legontai-h-shmasia-ths-mh-lektikhs-epikoinwnias https://www.youtube.com/watch?v=Yc59EOL3E00 https://www.youtube.com/watch?v=7Wae-DKE_7g https://www.youtube.com/watch?v=B34zVCXlGtK
Περιγραφή σεναρίου (Διδακτικά εργαλεία)	Το συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο περιλαμβάνει την ανάπτυξη γνωστικών και κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων, μέσα από τη διερευνητική μάθηση, για την έννοια της μη λεκτικής επικοινωνίας και τις βιωματικές δραστηριότητες. Οι μαθητές τα πετυχαίνουν αυτά με την αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων για την κύρια έννοια, την ομαδοσυνεργατικότητα και συλλογικότητα, το βιωματικό παιχνίδι, τη συζήτηση για τη νέα γνώση και την ανταλλαγή απόψεων.

<p>Προτεινόμενη δραστηριότητα (Ρόλος μαθητών, οργάνωση τάξης)</p>	<p>1^η ΦΑΣΗ: ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ (30 λεπτά): Αφιερώνονται 5 λεπτά για να εντάξει ο εκπαιδευτικός στο κλίμα της δραστηριότητας τους μαθητές. Τους ζητάει να αναφέρουν λέξεις-κλειδιά που τους έρχονται στο μυαλό για τη μη λεκτική επικοινωνία ή τη γλώσσα του σώματος. Ο εκπαιδευτικός καταγράφει στον πίνακα τις λέξεις και έπειτα αναφέρεται συνοπτικά στο περιεχόμενο της έννοιας και στη διαδικασία του διδακτικού σεναρίου. Στη συνέχεια, αφιερώνονται 15 λεπτά για την παρακάτω διαδικασία: Οι μαθητές χωρίζονται τυχαία σε 4 ομάδες των 6 ατόμων και τοποθετούνται σε 4 Η/Υ αντίστοιχα. Επιλέγεται ένας συντονιστής- εκπρόσωπος για κάθε ομάδα. Η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να καταγράψει όσες περισσότερες μορφές μη λεκτικής επικοινωνίας γίνεται, χρησιμοποιώντας την εμπειρία της και το διαδίκτυο αναζητώντας εικόνες, φωτογραφίες, σκίτσα, κείμενα και άρθρα σχετικά με το θέμα που δίνουν περισσότερες πληροφορίες. Μπορούν να εισάγουν στην μηχανή αναζήτησης τις λέξεις κλειδιά «μη λεκτική επικοινωνία», «γλώσσα του σώματος», «έκφραση συναισθημάτων» και τέλος καταγράφουν τα ευρήματα τους σ' ένα φύλλο εργασίας. Παράλληλα ο εκπαιδευτικός εποπτεύει τους μαθητές και είναι διαθέσιμος για οποιαδήποτε απορία προκύψει. Αφιερώνονται 10 λεπτά συνολικά για να παρουσιάσουν οι εκπρόσωποι των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης όσες μορφές μη λεκτικής επικοινωνίας συγκεντρώθηκαν.</p> <p>2^η ΦΑΣΗ: ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (30 λεπτά): Ο εκπαιδευτικός αναθέτει στους μαθητές να υιοθετήσουν το ρόλο του ηθοποιού σε μια παράσταση εκφράζοντας συναισθήματα. Ο ηθοποιός δεν πρέπει να μιλάει παρά μόνο να χρησιμοποιεί τη γλώσσα του σώματος για να μεταφέρει στους υπόλοιπους συναισθήματα που μπορεί να νιώθει και οι υπόλοιποι πρέπει να αναγνωρίσουν. Αρχικά, όλοι οι μαθητές δημιουργούν με τις καρτέλες τους έναν κύκλο. Ο εκπαιδευτικός έχει στα χέρια του 10 κάρτες, όπου σε καθεμία αναγράφεται ένα συναίσθημα. (π.χ χαρά, λύπη, θυμός, φόβος, απογοήτευση, κ. α). Αφού χωριστούν οι μαθητές πάλι στις 4 ίδιες ομάδες, ο εκπαιδευτικός δίνει σ' ένα μέλος της πρώτης ομάδας μια κάρτα. Το μέλος βλέπει το συναίσθημα που αναγράφεται και καλείται να το αναπαραστήσει χωρίς να μιλάει (παντομίμα) και στις 4 ομάδες. Όποια ομάδα αναγνωρίσει πρώτη το συναίσθημα κρατά την κάρτα με το συναίσθημα. Έπειτα ο εκπαιδευτικός δίνει μια άλλη κάρτα σε μέλος της δεύτερης ομάδας κ.ο.κ... Η ομάδα που θα αναγνωρίσει πρώτη τα περισσότερα συναισθήματα, και κατά συνέπεια θα συγκεντρώσει τις περισσότερες κάρτες, κερδίζει. Τέλος, γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια για το πώς βίωσαν οι μαθητές τη δραστηριότητα και πόσο θεωρούν σημαντικό το ρόλο της μη λεκτικής επικοινωνίας.</p>
<p>Αναστοχασμός - Αξιολόγηση</p>	<p>Αξιολόγηση γνώσεων (20 λεπτά): Μοιράζεται το παρακάτω ερωτηματολόγιο αξιολόγησης σε κάθε ομάδα για συζήτηση μεταξύ των μελών και τελική απάντηση των ερωτήσεων. Παράλληλα ο εκπαιδευτικός δίνει διευκρινίσεις όπου χρειάζεται. Έπειτα, ο εκπρόσωπος της κάθε ομάδας ανακοινώνει τις απαντήσεις στην ολομέλεια. Ακολουθεί σύντομη συζήτηση, έκφραση απόψεων και επίλυση αποριών. Ανατροφοδότηση (10 λεπτά): Κάθε μαθητής, ο ένας μετά τον άλλο εκφράζει τα συναισθήματα που νιώθει μετά την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, τι καινούργιο έμαθε και πως βίωσε τη συνεργασία με τους συμμαθητές του και τον εκπαιδευτικό.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Σχολικό βιβλίο: Βιθυνός Μανώλης, Παπαμαύρου Ευαγγελία, Σπηλιώτης Κων/νος, (1999). «Επικοινωνία – Διαπροσωπικές σχέσεις», Αθήνα: Διόφαντος http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-aggregatedcontent-8526-8025</p>

Ερωτήσεις αξιολόγησης γνώσεων

Όνομ/μο:

1. Οι άνθρωποι εμπιστεύονται περισσότερο τα μηνύματα της μη λεκτικής επικοινωνίας απ' ότι της λεκτικής.

Σωστό

Λάθος

2. Ο άνθρωπος δυσκολεύεται να κρύψει τα σημάδια της μη λεκτικής επικοινωνίας.

Σωστό

Λάθος

3. Όταν κάποιος μας λέει ψέματα συνήθως τα λόγια και η γλώσσα του σώματος δε συμφωνούν.

Σωστό

Λάθος

4. Αν θέλουμε να δείξουμε στο συνομιλητή μας ότι μας ενδιαφέρουν όσα λέει,

α) αποφεύγουμε τη βλεμματική επαφή

β) κάνουμε έντονες χειρονομίες την ώρα που μιλάει

γ) τον κοιτάζουμε στα μάτια

5. Τρία συναισθήματα είναι:

α) φόβος, θυμός και απογοήτευση

β) αισιοδοξία, διστακτικότητα και αδικία

γ) λύπη, περιέργεια και χαρά

6. Ο όρος 'μη λεκτική επικοινωνία' περιλαμβάνει:

α) το άγγιγμα, τη σιωπή και το βλέμμα

β) τον προφορικό και το γραπτό λόγο

γ) τις χειρονομίες και τις εκφράσεις προσώπου και την απόσταση μεταξύ 2 ή περισσότερων ατόμων

δ) το Α και το Γ

7. Δύο άτομα συνομιλούν. Ξαφνικά ο ένας αρχίζει να γίνεται κατακόκκινος. Μπορούμε να υποθέσουμε ότι:

α) αισθάνθηκε ντροπή

β) εξοργίστηκε

γ) ένιωσε άγχος

δ) και τα τρία είναι πιθανά